

BAN, Kristijan Hrvoslav

Rođen je 13. kolovoza 1924. u mjestu Stobi, u Makedoniji, gdje mu je otac s obitelji bio interniran kao politički kažnjenik. S osam mjeseci života dolazi u Zagreb, u roditeljski dom. Tu je odrastao i školovao se. Nakon završene gimnazije studira izvanredno povijet i arheologiju. Polovicom 60-tih godina odlazi na studij filozofije i teologije u Rim, zatim u SAD, gdje postaje svećenikom franjevcem u Hrvatskoj kustodiji sv. Obitelji. Većinom je živio i djelovao u Chicagu sve do svog povratka u domovinu, u samostan na Humac kraj Ljubuškog, gdje je i preminuo.....

Sazreo je u vrsnog pisca pjesama, drama, romana i eseja. A počeo je pisati kao dječak, pa je svoje rve sastave čitao na dječjim satovima zagrebačke Radio-postaje. Nakon II. svjetskog rata je, zbog sudjelovanja u vjerskim priredbama i pisanja u vjerskom tisku, bio proganjan i zatvaran, a u dva navrata je bio protjerivan iz Zagreba. Svoje radove u tisku dugo vremena nije potpisivao, kao ni većina autora izrazite katoličke orijentacije. Ta njegova gotovo trajna prognanička sudbina prisila ga je da zbog vlastite sigurnosti, a malo i zbog originalne literarne otkvačenosti, promijeni i izabere sebi novo i ime i prezime, upravo ovo pod kojim ga poznamo.

Tijekom boravka u Rimu uređivao je povijesno-kulturnu rubriku i govorio na Hrvatskom odjelu Radio-Vatikana, što mu je donijelo nove neugodnosti od jugoslavenskih vlasti. U SAD-u je bio četiri godine urednikom tjednika „Danica“, a više godina je uređivao mjesečnik „Hrvatski katolički glasnik“ i godišnjak „Hrvatski kalendar“, obje publikacije u Chicagu. Često je u SAD-u uređivao hrvatske radio-postaje i/ili redovite programe na njima (New York i Chicago). Suradivao je u raznim iseljeničkim publikacijama, navlastito svojim poznatim esejima u „Hrvatskoj reviji“. Njegova se proza s reda temelji na hrvatskoj narodnoj, vjerskoj i kulturnoj povijesti. U odvojkju hrvatske migrantske književnosti u najznačajnije prozaike, uz Antuna Bonifačića i Antuna Nizetea, svakako im stoji uz rame i Hrvoslav Ban. Vrstan je pripovjedač s obratima dobrih psiholoških i detektivskih priča, uvijek okrenut svom Zagrebu i u nekoliko slučajeva pravi literarni kroničar života naraštaja američkih građana hrvatskog podrijetla. Svakako će biti vrlo zanimljivo i s bogatim podacima popunjeno štivo kad netko skupi u jednu zbirku nekoliko Banovih ciklusa vrsno pisanih uspomena koje je objavljivao po raznolikim časopisima.

Djela:

- *Bojište i krijes (drama), Šibenik, 1970*
- *Krađa Marijina kipa (drama), Split, 1970.*
- *Opsada crkve u Bistrici (roman), Split, 1971.*
- *Robovi zlatne magle (roman), New York, 1974.*
- *Buntovnik na Manhattanu (roman), Chicago, 1979.*
- *Hrvatski Parsifal (roman), New York, 1980*
- *Parsifal and Ternina (skraćeni Buntovnik na Manhattanu u engleskom prijevodu), Chicago, 1983.*